

Joanna Górna

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Uczestniczka projektu NICE I i NICE II

***The Network for Innovation in Career-Counselling/
Career-Guidance in Europe (Sieci na Rzecz
Innowacyjności w Poradnictwie Zawodowym
w Europie) Sprawozdanie z trzeciej konferencji
NICE II, Bratislava, 28–30 maja 2015 r.***

Na Uniwersytecie Technicznym w Bratysławie (STU), z udziałem 140 uczestników z 45 uniwersytetów i instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym z 30 krajów europejskich, odbyła się w dniach 28–30 maja 2015 r. trzecia Międzynarodowa Konferencja w ramach projektu ERASMUS NICE (*The Network for Innovation in Career-Counselling/Career-Guidance in Europe – Sieć na Rzecz Innowacyjności w Poradnictwie Zawodowym w Europie*). Patronat nad konferencją objął rektor Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie prof. dr Robert Redhammer. Koordynatorem projektu była prof. Christiane Schiersmann z Uniwersytetu im. Karla Ruprechta w Heidelbergu. Projekt NICE II, który został zainicjowany w 2012 roku i kończy się we wrześniu 2015 roku, był realizowany przy wsparciu Wspólnoty Europejskiej w ramach szerszego projektu *Lifelong Learning Programme*, Podprogram *ERASMUS Akademickie Sieci Współpracy*.

Koordynowanie wysiłków Europy w celu wspierania kształcenia ustawicznego i poradnictwa przez całe życie, a także rozwijanie jakości i profesjonalizmu w zakresie poradnictwa i doradztwa zawodowego to cel, jaki przyświecał Uniwersytetowi w Heidelbergu. Jego władze w ścisłej współpracy z Wyższą Szkołą Krajowej Agencji Zatrudnienia w Mannheim (HdBA)¹ i 39 innymi instytucjami szkolnictwa wyższego z prawie wszystkich krajów europejskich zbudowały europejską sieć uniwersytetów, które oferują licencjackie i/lub magisterskie studia w zakresie doradztwa zawodowego i kariery zawodowej. Inicjatywa ta była skoordynowana z innymi ważnymi wydarzeniami i działaniami transnarodowymi i ponadnarodowymi

---

¹ HdBA – Der Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – University of the Federal Employment Agency.

w Europie w dziedzinie poradnictwa, zwłaszcza Europejskiej Sieci Polityki Poradnictwa Całozyciowego (ELGPN)².

Poprzez utworzenie sieci NICE partnerzy chcieli utrzymać i wzmocnić współpracę w obszarze edukacji i badań, które rozwinęły się w ciągu ostatniej dekady. W tym celu niezbędne jest wspieranie współpracy między uczelniami, które są czołowe w tych zakresach w różnych krajach europejskich, zarówno jeżeli chodzi o ramy organizacyjne, jak i konieczne wsparcie finansowe.

Projekt NICE realizowany był w dwóch etapach. Pierwszy w okresie od listopada 2009 do października 2012 roku. Konferencja inauguracyjna ten projekt odbyła się w Częstochowie (Polska).

Na tym etapie współpraca odbywała się w kilku ważnych obszarach, które nadal stanowią podstawę trwałego funkcjonowania sieci i wymiany poglądów.

Cele NICE są następujące:

- ▶ Uczenie się od siebie nawzajem w odniesieniu do konstruowania programów nauczania, rozwoju kompetencji doradczych, łączenia teorii i praktyki oraz prowadzenia odpowiednich badań w tych obszarach.
- ▶ Promowanie współpracy w zakresie wprowadzania przyszłych zmian w programach nauczania oraz nowego podejścia do poradnictwa, doradztwa i badań.
- ▶ Realizacja wspólnych interesów, np. zmiany w zakresie europejskich standardów, jakości i akredytacji, dostępu do europejskiego rynku pracy dla absolwentów studiów z tych uczelni i beneficjentów różnych wspólnych programów.
- ▶ Zachęcanie pracowników i studentów do większej europejskiej mobilności.
- ▶ Rozpoznanie zagadnień mobilności, drenażu mózgow, zatrudnienia, integracji, poradnictwa przez całe życie i kształcenia przez całe życie, zmian demograficznych i związków między nimi itp. w wymiarze europejskim i światowym.
- ▶ Wymiana doświadczeń w zakresie nauczania i wykorzystywania modułów e-learningowych.
- ▶ Opracowanie wspólnych ram kompetencji dla programów kształcenia na studiach licencjackich i magisterskich w doradztwie/poradnictwie zawodowym w Europie.

Do skonfigurowania sieci i zapewnienia jej trwałości oraz dla osiągnięcia celów leżących we wspólnym interesie powołano w ramach projektu trzy tematyczne grupy robocze współpracujące ze sobą:

² European Lifelong Guidance Policy Network, ELGPN ma na celu pomóc Unii Europejskiej (UE) i państwom członkowskim (oraz sąsiednim krajom kwalifikującym się do programu + Erasmus UE) oraz Komisji Europejskiej w rozwoju europejskiej współpracy w zakresie poradnictwa przez całe życie, zarówno w edukacji, jak i w sektorze zatrudnienia. Jego celem jest promowanie współpracy na poziomie państw członkowskich w realizacji priorytetów określonych w uchwałach i wytycznych UE w sprawie poradnictwa przez całe życie (2004; 2008). Sieć została założona przez państwa członkowskie; Komisja wspiera w swoich działaniach w ramach programu Erasmus + w 2015 roku, www.europa.eu/ELGPN/

Grupa pierwsza (WP1) **Przejrzystość, jakość i porównywalność programów studiów** dokonała przeglądu wszystkich istniejących kierunków studiów i programów kształcenia w Europie, koncentrując się na: tzw. grupach docelowych; strukturze studiów, w tym obciążeniu pracą, punktacją ECTS, profilach kompetencyjnych, programach nauczania; systemach zapewnienia jakości; bazie naukowej i badawczej; profilu i organizacji studiów oraz ich powiązaniu z praktyką; mobilności studentów i kadry.

Grupa druga (WP2) **Nowe tematy, nowe wyzwania – innowacje w doradztwie i poradnictwie zawodowym** podjęła się zidentyfikowania podstaw prowadzonych badań; rozpoznania aktualnego stanu wiedzy, metod, doświadczeń; identyfikacji umiejętności doradczych i odpowiednich programów szkoleniowych; wskazania praktyków „publicznych i prywatnych” we wszystkich krajach uczestniczących w projekcie i szybkiego wdrażania wygenerowanej wiedzy do praktyki. Zauważono przy tym, iż aktualne wyzwania przekraczają możliwości i zasoby pojedynczych badaczy lub zespołów jednej uczelni, a nawet jednego kraju, i wymagają skoordynowania oraz włączenia do ich rozwiązania czołowych grup w całej Europie.

Grupa trzecia (WP3) **Narzędzia oddziaływania dla nauczania i szkolenia w zakresie akademickiego poradnictwa zawodowego – wskazówki, programy studiów** miała za zadanie identyfikację narzędzi o dużym znaczeniu w nauczaniu, szkoleniu i ocenianiu studentów oraz wspieranie uczelni w pracach zmierzających do rozwoju umiejętności, kompetencji i profesjonalizmu zawodowego studentów. Poprzez wymianę opisów innowacyjnych rozwiązań, np. w zakresie szkolenia praktyków, połączenia teorii i praktyki, oceny i uznania kompetencji studentów, grupa ta chce osiągnąć:

- ◆ wysoki poziom zadowolenia ze studiowania i satysfakcję studentów ze zdobytej wiedzy,
- ◆ dobrze przygotować absolwentów do zatrudnienia/wejścia na rynek pracy,
- ◆ wykształcić absolwentów dysponujących potencjałem kompetencji do pełnienia wielu ról zawodowych w obszarze: doradztwo/poradnictwo zawodowe, opracowywanie koncepcji pomocy, zarządzanie usługami, badania.

Sieć NICE obejmuje 41 uniwersytetów i innych szkół wyższych oraz instytucje działające w zakresie poradnictwa zawodowego z 27 krajów Unii Europejskiej, jak również z pokrewnych krajów europejskich. Zarządzana jest przez grupę sterującą, która składa się z siedmiu członków partnerów. Są to: koordynator projektu – Uniwersytet w Heidelbergu; partnerzy główni – WP1 – Akademia im. Jana Długosza (AJD) w Częstochowie i HdBA Mannheim; partnerzy WP2 to CNAM/INETOP³ Paryż, Uniwersytet w Lozannie i Uniwersytet w Padwie. Partner główny WP3 to University of East London. Dzięki dużej liczbie partnerów i pracy zespołu

³ CNAM – Le Conservatoire national des arts et métiers, INETOP – L’Institut national d’étude du travail et d’orientation professionnelle.

koordynującego sieć NICE oddziałuje silnie na wiele ważnych instytucji i na inne odpowiednie sieci z Europy na arenie międzynarodowej (CEDEFOP, ETF, IEAVG, ICCDPP, ELGPN⁴).

Znaczenie bratysławskiej konferencji *The Network for Innovation in Career-Counselling/Career-Guidance in Europe* podkreśliło uczestnictwo w niej dyrektora generalnego z Ministerstwa Edukacji, Nauki, Badań i Sportu Republiki Słowackiej prof. dra Petera Plavčana i dr Susanne Kraatz, przedstawicielei Parlamentu Europejskiego – Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Gospodarczej i Naukowej. Na sesji plenarnej i w sesjach tematycznych konferencji podsumowującej projekt przedstawiono kilka interesujących referatów, podejmujących kluczowe zagadnienia.

Doktor Susanne Kraatz wygłosiła referat zatytułowany ***Professionalization of Lifelong Career Guidance for Employment and Social Inclusion in Europe – Perspectives of European Policies*** (*Profesjonalizacja – Całozyciowe poradnictwo zawodowe dla zatrudnienia i włączenia społecznego w Europie – perspektywy europejskiej polityki*). Przedstawiła w nim trendy w rozwoju gospodarczym i społecznym w UE, wskazała na zwiększone zapotrzebowanie w przyszłości na określone umiejętności i przybliżyła perspektywy zatrudnienia na międzynarodowym rynku pracy. Podkreśliła rolę polityki edukacyjnej w szkołach, znaczenie edukacji zawodowej i szkoleń, rolę szkolnictwa wyższego i edukacji dorosłych. Susanne Kraatz wyraziła wielkie uznanie dla organizatorów projektu NICE II za realizację założonych celów.

Z kolei prof. dr Christiane Schiersmann z Uniwersytetu w Heidelbergu (Niemcy) w wystąpieniu zatytułowanym ***European Competence Standards for the Academic Training of Career Professionals*** (*Europejskie standardy kwalifikacji dla szkolnictwa akademickiego doradców zawodowych*) zwróciła uwagę na znaczenie kwalifikacji w całozyciowej edukacji i karierze zawodowej doradców zawodowych. Podkreśliła wkład Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie w osiągnięcie tych celów, mając zwłaszcza na uwadze wyniki wielostronnego projektu DICBDPEC – ***Development and Implementation of Common Bachelor's Degree Programme in the European context*** (*Tworzenie i wdrażanie wspólnych programów studiów licencjackich i studiów magisterskich w kontekście europejskim*), który jest jedną z podstaw tworzenia wspólnych programów badawczych dla szkolnictwa wyższego w ramach współpracy europejskiej.

Profesor dr Tristan Hooley z Uniwersytetu w Derby (Anglia) w referacie ***The Evidence Base of Lifelong Guidance*** (*Uzasadnienie dla poradnictwa przez całe życie*) wskazał, jak aktualne i interesujące dla obecnych polityk europejskich są zagadnienia związane z rozwojem gospodarczym, wydajnością/elastycznością na rynku

⁴ CEDEFOP – Centre Européen pour le Développement de la Formation Professionnelle, ETF – The European Training Foundation is (The European Union's Centre of expertise supporting vocational education and training reform in third countries in the context of the eu external relations programmes), IEAVG – The International Association for Educational and Vocational Guidance, ICCDPP – The International Centre for Career Development and Public Policy, ELGPN – The European Lifelong Guidance Policy Network.

pracy, walką z bezrobociem wśród młodzieży i jej przejściem z edukacji na rynek pracy. Kolejne podniesione kwestie to: nabywanie i wykorzystywanie potrzebnych umiejętności, efektywne inwestycje w edukację i szkolenie zawodowe, kształcenie zawodowe i wyższe, aktywne starzenie się, zaangażowanie emocjonalne pracowników, sprawiedliwość społeczna, integracja społeczna. Wskazał on na konieczność stworzenia międzynarodowej, interdyscyplinarnej i wielosektorowej platformy (polityka – badania – kształcenie), która może na obszarze europejskim skutecznie wspierać rozwój poradnictwa przez całe życie.

W trakcie dwóch równoległych sesji uczestnicy przedstawili i poruszyli szczegółowe kwestie badań i edukacji w zakresie poradnictwa zawodowego. Podczas pierwszej sesji pod przewodnictwem Josefa Detko ze Słowacji, zatytułowanej **Innovative Training Projects & Programmes for Career Professionals** (*Innowacyjne projekty i programy w doradztwie zawodowym*), przedstawione zostały innowacyjne projekty edukacyjne i programy dla specjalistów kariery. W trakcie drugiej sesji **Resources for Youth and Adults' Career Transitions** (*Wsparcie dla młodzieży i dorosłych w tranzycji do kariery zawodowej*) dyskutowano o środkach pomocy dla młodzieży i dorosłych związanych z pojawiającymi się trudnościami wraz ze zmianami w otaczającym świecie, które wpływają na przebieg kariery zawodowej. Wychodząco z założenia, iż w ramach obecnego globalnego rozwoju, kształcenia ustawicznego – poradnictwo przez całe życie jest podstawowym narzędziem do wspierania obywateli w osiągnięciu sukcesu i integracji ze społeczeństwem.

Podczas konferencji odbywały się też warsztaty tematyczne, które stworzyły przestrzeń dla prezentacji osiągnięć poszczególnych uczelni i instytucji oraz podjęcia dyskusji ich przedstawicieli.

Na zakończenie uczestnicy podpisali **MEMORANDUM on cooperation in education and research in agreement with European priorities of lifelong education and lifelong career guidance** (*Memorandum w sprawie współpracy w zakresie edukacji i badań w porozumieniu z europejskimi priorytetami kształcenia ustawicznego i poradnictwa zawodowego*), które jest ważnym głosem w międzynarodowych i narodowych dyskursach dotyczących poradnictwa i doradztwa zawodowego. Członkowie NICE II wspólnie sformułowali wizję możliwości i wyzwań dla poradnictwa oraz doradztwa zawodowego. Memorandum jest bowiem swoistym planem działań na rzecz kształcenia akademickiego, szkoleń i badań, co może przyczynić się do uwolnienia potencjału doradztwa zawodowego i poradnictwa w Europie.

Uczestnicy NICE II w uchwalonym Memorandum wzywają wszystkich naukowców i przedstawicieli instytucji szkolnictwa wyższego, stowarzyszeń wszystkich praktyków i decydentów pracujących w dziedzinie doradztwa zawodowego i poradnictwa do aktywnego włączenia się w trzy obszary działania dla przyszłego rozwoju poradnictwa zawodowego i poradnictwa w Europie:

Są to:

- ♦ osiągnięcie wysokiej jakości wykształcenia zawodowego doradców, opartego na określonych kompetencjach,

- ♦ prowadzenie innowacyjnych badań i podniesienie poziomu kształcenia doktorantów,
- ♦ nawiązanie współpracy pomiędzy badaczami, praktykami i politykami.

Uczestnicy konferencji wyrazili również wolę kontynuowania współpracy w ramach sieci i podjęli zamiar złożenia wniosku o możliwość przedłużenia realizacji idei NICE, która przyczynia się do rozwoju poradnictwa zawodowego w zgodzie z europejskimi priorytetami kształcenia ustawicznego oraz kształcenia zawodowego, uprawiania poradnictwa i wzmacniania współpracy w dziedzinie badań naukowych i edukacji w tych dziedzinach⁵.

Konferencja miała również swój wymiar pozanaukowy; towarzyszyły jej uroczystości, które warto odnotować. Uczestnicy wysłuchali koncertu zespołu STU TECHNIK Chamber Orchestra, i obejrzeli występy zespołu Folklorystycznego STU, który przedstawił słowackie piosenki i tańce. Występy obu zespołów, zwiedzanie historycznego centrum Bratysławy i wizyta w Muzeum Sztuki Nowoczesnej DANUBIANA spotkały się z ciepłym przyjęciem wszystkich uczestników. Ważnym wydarzeniem w drugim dniu obrad było wręczenie nagród przyznawanych przez European Society for Vocational Designing and Career Counselling zasłużonym badaczom poradnictwa zawodowego i młodym naukowcom. Nagrodę taką z rąk prezesa towarzystwa prof. Laury Noty otrzymała prof. Maria Eduarda Duarte z Uniwersytetu w Lizbonie, zasłużony nauczyciel akademicki i wybitna portugalska i europejska badaczka poradnictwa kariery.

Reasumując, konferencja przyczyniła się do dalszego pogłębiania i rozwoju współpracy międzynarodowej uczelni i profesjonalnych instytucji w dziedzinie badań naukowych, edukacji i transformacji wiedzy, do poznania dobrych przykładów, nowatorskich praktyk i doświadczeń. Rozszerzyła interdyscyplinarną współpracę między uczelniami i instytucjami kształcenia zawodowego. Była też okazją do nawiązania nowych kontaktów i pogłębienia już istniejących relacji zawodowych i osobistych badaczy oraz praktyków poradnictwa. W konferencji wzięli udział polscy naukowcy z ośrodków akademickich Częstochowy, Krakowa, Łodzi i Wrocławia.

---

⁵ Więcej informacji o projekcie NICE znaleźć można na stronie www.nice-network.eu